

Seminarium Zakładu Wschodu Starożytnego
semestr zimowy 2020/2021
(zdalnie via Google Meet)

4.11.2020 (środa), godz. 15:00–16:30 (meet.google.com/cdz-xtge-izg)

"I uczynił je granicami morza" – postrzeganie przestrzeni i opisy granic w świetle hetyckich źródeł klinowych

dr Adam Kryszewski, Zakład Wschodu Starożytnego, Wydział Orientalistyczny UW

Proponowany referat dotyczy koncepcji i opisów granic w cywilizacji hetyckiej. Koncepcja "granic" od najwcześniejszych czasów odgrywała istotną rolę w ideologii królów Hattusa, zaś opisy granic stanowią ważny element traktatów międzynarodowych zawieranych przez władców hetyckich oraz annałów królewskich.

W referacie skupię się przede wszystkim na opisach granic w ich aspekcie strukturalnym i podejmę próbę ustalenia jaką perspektywę przestrzenną one prezentują. Mimo obfitości materiału badawczego interpretacja takich fragmentów źródłowych napotyka poważne trudności. W swoich tekstach Hetyci nie stosowali bowiem kierunków świata. Opisując poszczególne punkty graniczne, wybierali system relacji wewnętrznych, w którym pozycja jednego punktu była przedstawiana poprzez odniesienie do pozycji innego punktu. Analiza wspomnianych opisów zostanie uzupełniona komentarzem na temat takich kwestii jak to, czy Hetyci stosowali mapy, oraz czy o granicach hetyckich należy myśleć w kategoriach linii (*border*), czy też raczej obszaru (*frontier*).

2.12.2020 (środa), godz. 15:00–16:30 (meet.google.com/xav-nasb-tou)

Towarzysze Nabonida

dr hab. Małgorzata Sandowicz, Zakład Wschodu Starożytnego, Wydział Orientalistyczny UW

Według źródeł greckich ostatniego króla Babilonii, Nabonida, wyniosła na tron grupa przyjaciół (*philoí*). Na ich temat milczy babilońska i perska literatura historiograficzna. Wgląd w otoczenie Nabonida krótko po przewrocie dają listy świadków umów dzierżawy, w których sam władca występuje jako strona. Wśród członków świty króla wskażę potencjalnych spiskowców, a następnie, idąc ich tropem, odsłonię kulisy działalności grupy sterującej polityką wewnętrzną Babilonii przez kilkadziesiąt lat. Rekonstrukcja siatki społecznej tej grupy zaprowadzi mnie daleko od Babilonii, do Syrii oraz Arabii.

13.1.2021 (środa), godz. 15:00–16:30 (meet.google.com/mgs-vphk-ivd)

The impact of the Neo-Babylonian and Achaemenid Empires on the local population of Nippur

dr Bernhard Schneider, Österreichische Akademie der Wissenschaften

That the takeover of Babylonia by the Persian king Cyrus II in 539 BC went comparably smooth is nowadays a widely established fact. This is shown for example within private cuneiform archives such as the one of the Egibi family in Babylon which was running through from the reign of Nebuchadnezzar II until early in the reign of Xerxes. Although, as Caroline Waerzeggers pointed out in her paper from 2015, it was still one of the biggest turning points in ancient Mesopotamian history.¹ In the following years, for example, the emperor will be not regularly taking part anymore in the new years' celebrations (*akitu*) in Babylon. The vast Achaemenid empire stretched from "the Saca who are beyond Sogdiana, from there as far as Kush, from the Indus as far as Sardis" (Darius, *Apadana foundation tablets*).² This gave an opportunity to at least some members of the local population to take part in longer distance business activities as for Nippur prominently exemplified by the later archive of the Murašû family.

It is my aim to reevaluate the archaeological evidence on the tablet hill during the Late Neo-Babylonian/ Early Achaemenid period and to provide a more refined sequence for the later part of the 1st millennium BC.

Through the help of the unpublished excavation journals of 1889, although often sketchy and unclear, it is possible to reconstruct bits and parts of small archives as coming the trenches of the "Tablet Hill". Furthermore, archaeological finds from the environs of this archive can be traced and therefore, at least partly, reconnected with the texts.

¹ C. Waerzeggers, "Babylonian Kingship in the Persian Period", in J. Stöckl and C. Waerzeggers (eds.), *Exile and Return: The Babylonian Context*. BZAW 478. Berlin, 2015, 181-222.

² *Ibid.* 185.